N°. 23.

1860.

Bredasche Courant.

ZONDAG 18 MAART

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *BREDA*, gelet op Art. 40 der Wet, regelende het kiesregt,

Brengen bij deze ter kennisse van het algemeen, dat de lijsten voor het loopende jaar, de personen aanwijzende, die tot het kiezen van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Provinciale Staten van dit gewest en van den Gemeente-Raad alhier bevoegd zijn, welke op heden zijn vastgesteld, in het portaal van het Raadhuis aangeplakt en gedurende veertien dagen, te rekenen van heden ter Secretarie, op de gewone uren, voor een ieder ter inzage nedergelegd zijn; en dat binnen dien tijd de bezwaren tegen de voorschrevene lijsten, bij verzoekschrift vrij van zegel, door de noodige bewijsstukken gestaafd, aan den Gemeente-Raad kunnen worden ingediend; wordende tot inlichting medegedeeld, dat alléén bezwaren kunnen worden ingebragt, wanneer daarop:

1°. De namen van een kiezer of die van een ander, tegen de bepaling van Art. 8 der kieswet, niet of niet behoorlijk voorkomt.

2°. De naam van iemand, die hetzij een of meerder in de kiezers gevorderde vereischten mist of uitgesloten is, hetzij op de kiezerslijsten eener andere Gemeentestaat, is gebragt. Met kennisgeving verder, dat, naar aanleiding van Art. 35 der gemelde Wet, de opgaven der personen welke op de lijsten over den jare 1859 voorkwamen, doch alsnu de in de kiezers gevorderde vereischten verloren hebben en die overleden zijn, almede is aangeplakt en ter Secretarie ter inzage gelegd.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden aangeplakt.

Breda, den 14. Maart 1860.

De Burgemeester,
J. MASTBOOM.

De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Frankrijk.

PARIJS, den 15den Maart.

De *Moniteur* berigt dat aan het Wetgevend Ligchaam een wetsontwerp is aangeboden, waarbij eene som van 40 millioen beschikbaar gesteld wordt, tot het doen van voorschotten aan industrielen om hun materieel te verbeteren of te vernieuwen. Tevens is ingediend een wetsontwerp tot wijziging van het tarief voor zooveel de wol, katoen en andere grondstoffen betreft.

— Al de bisschoppen en aartsbisschoppen van Frankrijk hebben zich thans openlijk tegen verkleining van 's Pausen wereldlijk gebied, en dus ook tegen de staatkunde van het Fransch gouvernement in de zaak der Romagna verklaard. De vijf prelaten welke geaarzeld hadden, hebben zich thans aan hunne ambtgenooten aangesloten, en hunne verklaringen behooren niet onder de minst nadrukkelijke.

— De *Indépendance Belge* behelst het volgend berigt:

»De in Lombardye gelegerde troepen van Frankrijk zullen niet naar hun land terugkeeren. De maarschalk *Vaillant* heeft tegenbevel ontvangen. Deze verandering in de maatregelen van het Fransche gouvernement wordt op verschillende wijzen verklaard. Sommigen zeggen dat het eerste bevel enkel van voorloopigen aard was en geen ander gevolg moest hebben dan dat er aanstalten gemaakt wierden om te vertrekken; doch deze opvatting is niet aannemelijk, dewijl het bedoelde bevel reeds voorlang was gegeven. Anderen zeggen dat het vertrek der Fransche troepen uitgesteld is op verzoek van den heer *Cavour*, welke vreesde dat die maatregel in de tegenwoordige tijdsomstandigheden het voorkomen eener vriendschapsbreuk tusschen de twee gouvernementen zou hebben. Er is nog eene derde lezing: naar luid daarvan zou het uitstel bewerkt zijn door een rapport van den maarschalk *Vaillant*, waarin zou gezegd zijn dat de aanwezigheid der Fransche troepen in Lombardye thans volstrekt vereischt werd, om te beletten dat de vijandschap tusschen de Oostenrijksche en Sardinische troepen op de oevers van den Mincio oversloeg tot botsingen, welke de hervatting van den oorlog zouden ten gevolge hebben.

»Doch wat ook de oorzaak zij, het feit zelf schijnt zeker te zijn; de maarschalk *Vaillant* heeft tegenbevel bekomen, en vooreerst zullen de Franschen Lombardye niet ontruimen, indien zij van positie veranderen, zal het zijn om langs den Po, aan den kant van Pavia, post te vatten."

— Uit Turyn schrijft men van den 14 Maart: De uitslag der stemming in de Romagna is door het hof van cassatie bekend gemaakt: 200659 stemmen zijn voor de aansluiting, en 244 voor de vestiging van een Midden-Italiaansch koningrijk uitgebragt, terwijl 253 stembriefjes van onwaarde verklaard zijn.

— De uitslag der volksstemming in 240 gemeenten van Toskane is bekend; er zijn daar gezamenlijk 330,087 stemmen voor de vereeniging, en 13,455 voor het vormen van een afzonderlijk koningrijk uitgebragt. Er zijn 32 gemeenten, waaruit nog geen berigt van den uitslag der stemming ontvangen is. Het hof van cassatie zou tot de algemeene opneming der uitgebragte stemmen overgaan.

— In de onderscheiden provinciën van Modena zijn 115,621, in die van Parma 88,511, en in de onderscheiden deelen van het Emiliaansche landschap te zamen 406,791 stemmen voor de vereeniging uitgebragt.

— Uit Madrid wordt berigt van den 14 Maart. Maandag jl. is te Tetuan door eenen Moorschen gezant een brief van den Sultan van Marocco gebragt, waarin deze betuigde herstel des vredes te wenschen en den maarschalk *O'Donnell* uitnoodigde om in het belang der beide natiën het tot stand komen eener schikking te bevorderen. De maarschalk heeft zich bereid verklaard om de onderhandelingen te hervatten, doch zonder de operatiën zijner troepen te willen schorsen.

Parijs, 16 *Maart*. De *Moniteur* behelst een keizerlijk besluit, waarbij de heer *Michel Chevalier*, de beroemde staathuishoudkundige en lid van den staatsraad, tot lid van den Senaat van Frankrijk is benoemd.

Verder behelst de *Moniteur* eene voordragt van den minister van oorlog, waarin, op grond dat het gevaar van eene vredebreuk zich verwijdert, voorgesteld wordt, te bepalen dat de bataillons van het korps jagers niet langer uit acht, maar weder, gelijk vóór het jaar 1853, uit zes kompagniën zullen bestaan; deze voordragt is door den Keizer goedgekeurd.

Florence, 16 *Maart*. Het hof van cassatie heeft de stemopneming volbragt, en de uitslag daarvan is van regeringswege van het balkon van het groothertogelijke paleis afgekondigd. Van de 1,806,940 ingezetenen, waaruit de bevolking van Toskane bestaat, hebben 386,445 hunne stem uitgebragt: daarvan hebben 366,571 voor de vereeniging met de constitutionele monarchie van Koning *Victor Emmanuel* gestemd, en 14,925 voor de vorming van een afzonderlijk Koningrijk, terwijl 4949 stemmen ongeldig verklaard zijn.

Bij de afkondiging van den uitslag der volksstemming losten de forten der stad 101 kanonschoten, en legde de volksmenigte hare ten top gestegen geestdrift, op velerlei wijze aan den dag. De straten waren met nationale en Fransche vlaggen versierd, en werden, zoodra de avond viel, geïllumineerd.

Engeland.

LONDEN, den 15den Maart.

In de zitting van het Lagerhuis van den 13den heeft lord *John Russell* op nieuw een aantal bescheiden betreffende de Italiaansche aangelegenheden aan het Huis medegedeeld. Hij trad daarbij in eene ontwikkeling van den loop der gebeurtenissen in Italie en betoogde dat de door het Engelsche gouvernement gevolgde staatkunde geenszins gestrekt had om de aanhechting van Savoye aan Frankrijk te bevorderen. Engeland had zijnerzijds voorstellen tot regeling der Italiaansche aangelegenheden gedaan; de regering deinsde voor de verantwoordelijkheid deswege niet terug, maar was bereid om hare staatkunde te verdedigen.

De heer *Whiteside* verweet aan de regering dat zij door hare handelwijze de onafhankelijkheid van Zwitserland had opgeofferd.

— Volgens een door Reuters agentschap openbaar gemaakt berigt uit Turyn van gisteren werd verzekerd dat de Sardinische regering er in had toegestemd om den afstand van Savoye en Nizza bij een afzonderlijk verdrag tusschen Frankrijk en Sardinie te bewerkstelligen, en om die gewesten niet door middel van het algemeene stemregt, maar door eene stemming der gemeenteraden te raadplegen. Daarna zouden Frankrijk en Sardinie gemeenschappelijk de tusschen hen overeengekomen gebiedsverandering aan de mogendheden mededeelen met ontwikkeling van de beweegredenen welke hen tot die schikking genoopt hebben. Volgens hetzelfde berigt zou Sardinie afstand doen van Savoye tot aan den Mont-Cenis en van Nizza tot aan Villafranca, met inbegrip van laatstgenoemde plaats in het afgestane gebied. Ook de Savooische districten Chablais en Faucigny zouden aan Frankrijk verblijven.

— Een berigt uit Madrid van den 14den behelst: »De tweede veldtogt in Marokko is voorwijk geopend. Zondag jl. hebben talrijke benden gewapende Mooren, waaronder Kabylen uit de omstreek van [illegible], het Spaansche legerkamp voor Tetuan aangevallen.

»De Spaansche troepen hebben de aanvallers afgeslagen, [illegible] po-

sitiën vermeesterd, hen tot op den afstand van een half uur vervolgd en hun een aanmerkelijk verlies toegebragt."

Londen, 15 *Maart*. Het Hoogerhuis heeft zich vereenigd met het adres van het Lagerhuis, waarbij aan Hare Majesteit dank voor het aangaan van het handelsverdrag met Frankrijk betuigd wordt. Het handelsverdrag is door de lords *Derby*, *Malmesbury* en *Overstone* bestreden, door de ministers *Wodehouse* en *Argyll* verdedigd.

Nederlanden.

BREDA, den 17den Maart.

Het heeft Zijner Majesteit behaagd, bij besluit van den 6 Maart jl., N°. 78, Zijne Koninklijke Hoogheid *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, *Prins van Oranje*, schout bij nacht, te benoemen tot vice-admiraal.

— Zijne Majesteit heeft goedgevonden, bij besluit van den 14 dezer, N°. 58, den luitenant ter zee der 1ste klasse *A. Schotborgh* te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij besluit van 14 Maart jl., N°. 59, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, met ingang van den 15 Mei aanstaande, tot commissaris des Konings in de provincie Zeeland te benoemen mr. *R. W.* baron *van Lynden*.

— Bij Koninklijk besluit van den 29sten Februarij 1860, N°. 80, is ten laste van den Staat aan mr. *C. H. B. Boot*, als afgetreden Minister van Justitie, een pensioen verleend van ƒ2744 's jaars.

— Bij besluiten van 15 dezer heeft Z. M. het pensioen verleend, op hunne aanvragen, op grond van langdurige dienst, aan F. V. Baron von Wattenwijl, ook genaamd de Watteville, en P. Waaifort, respectievelijk intendanten der 2de kl. in de thans opgeheven 2de en 3de militaire administratie-directie, met toekenning van den rang van intendant der 1ste kl.

Voorts benoemd tot intendanten der 2de kl., de onder-intendanten der 1ste kl. E. A. Baron Dibbets en F. C. R. Boers; tot onder-intendanten der 1ste kl., de onder-intendanten der 2de kl. M. de Ras, E. A. A. J. de Roy van Zuidewijn en J. van den Bosch; wijders de kapitein-kwartierm. D. C. Otken en J. C. N. van Hees, respectivelijk van het 5de reg. inf. en de Kon. Milit. Akademie; tot onder-intendanten der 2de kl. (naar ouderdom van rang), de 1ste luit.-kwartierm. A. Dennes en M. R. Hamming, respectivelijk van het 4de reg. inf. en het reg. gren. en jagers;

bij de kwartiermeesters, tot kapit.-kwartierm. (naar ouderdom van rang): bij den staf van het wapen der inf., den 1sten luit.-kwartierm. W. F. Meyl, werkzaam bij het Dep. van Oorlog; bij het 2de reg. inf., den 1sten luit.-kw. C. Thomas, van het 3de reg. inf.; bij het 5de reg. inf., den 1sten luit.-kw. J. H. van der Stuyt, van het 3de reg. drag.; bij het 6de reg. inf., den 1sten luit.-kw. jhr. A. W. F. van Spengler, van het bat. min. en sap.; bij het instructie-bataillon, den 1sten luit.-kw. L. F. A. Boekhorst, van het 6de reg. inf.

tot 1sten luit.-kwartierm. (naar ouderdom van rang): bij het reg. gren. en jag., den 2de luit.-kw. C. L. E. C. Westerbaen Schmidt; bij het 2de reg. inf., den 2den luit.-kw. J. M. Janssen; bij het 3de reg. inf., den 2den luit.-kw. J. S. L. Frantzman; bij het 5de reg. inf., den 2den luit.-kw. H. C. van Erp Taalman Kip; bij het 6de reg. inf., den 2den luit.-kw. R. Smulders; bij het 7de reg. inf., den 2den luit.-kw. J. Klem; bij het koloniaal werfdepôt, den 2den luit.-kw. A. L. Trippelaar, van het 3de reg. inf.; bij het 1ste reg. drag., den 2den luit.-kw. C. W. van Engelen;

tot 2den luit.-kw.: bij het 3de reg. inf., den sergeant L. A. van der Burgh, van het instructie-bataillon; bij het 5de reg. inf., den serg. K. Jansen, van het reg. gren. en jagers; bij het 6de reg. inf., den serg. H. J. Vermeer, van het 1ste reg. inf.; bij het 1ste reg. vesting-artillerie, den serg. P. J. Beausar, van het 2de reg. inf.

bij de administrateurs van kleeding en wapening: bij het 6de reg. inf., tot 1sten luit., den 2den luit. adm. van kl. en wap. J. Hilberge; bij het 4de reg. drag., tot 1sten luit., den 2den luit. adm. van kl. en wap. S. V. Hoekzema; over te plaatsen als onderint. der 2de kl., den kapit.-kw. J. M. Mulder en O. J. de Haart, respectivelijk van het 2de reg. inf. en het instr.-bat.

te bepalen:

dat de betrekking van kapit.-kw. bij het kol. werfdepôt ook zal kunnen worden vervuld door een milit. onderint. der 1ste kl.; als zoodanig bij gemeld depôt te benoemen den kap.-kw. J. J. B. Kesman, thans die functie daarbij waarnemende.

— Men verneemt dat de kolonel *J. B. E. von Motz*, thans chef van den staf des inspecteurs van het wapen der kavalerie, als zoodanig is benoemd in de 3. militaire afdeeling bij den tot die functiën benoemden generaal majoor *Wilbrenninck*, en als adj. chef van gemelden staf kapt. *Pfeiffer*, die tevens benoemd is tot adj. van gemelden generaal.

— Z. M. de Koning heeft den Minister van Oorlog gemagtigd, om bij wijze van proefneming, gedurende het loopende jaar, een getal van honderd paarden van zuiver inlandsch of zoogenaamd gecroiseerd ras, onmiddelijk van de eigenaren, tegen dadelijke betaling, ten behoeve van de regementen dragonders, veld- en rijdende artillerie te doen aankoopen.

— Te 's Bosch is het maken en bestraten van Oudenbosch over Rucphen naar den weg te Zundert, en van den weg van Grave door Velp tot den Maasdijk aangenomen in twee perceelen voor ƒ79,900 en ƒ10,400.

— Blijkens eene opgaaf in de *Staats-Courant* van heden hebben de middelen over de beide eerste maanden van dit jaar opgebragt ƒ8,691,218.58½, en de raming bedroeg ƒ9,486,531.50, terwijl de opbrengst over die beide maanden in het vorig jaar bedragen heeft ƒ8,580,235.97½.

— Z. M. heeft bij besluit van den 29sten der vorige maand eene uitbreiding gebragt in het wapen der artillerie. Het reg. veld-artillerie wordt met 2 kompagniën artillerie-transporttrein vermeerderd en bestaat thans uit den staf, elf veld-kompagniën en een depôt-kompagnie en twee kompagniën artillerie-transporttrein. De staf bestaat uit 4 hoofdofficieren en 24 onderofficieren en manschappen, met 44 paarden; de kompagniën veld-artillerie en artillerie-transporttrein uit 66 hoofdofficieren en 2720 onderofficieren en manschappen met 621 paarden. De indeeling dier kompagniën is als volgt: voor ieder der elf kompagniën veld-artillerie een kapitein, twee 1ste en twee 2de luits. ieder met één paard, benevens 156 onderofficieren en manschappen met 42 paarden; de depôt-kompagnie een van elk der drie genoemde hoofdofficieren ieder met één paard, benevens 139 onderofficieren en manschappen met 33 paarden en voor elk der 2 kompagniën artillerie-transporttrein één kapitein, één 1ste en twee 2de luitenants, ieder met één paard, benevens 134 onderofficieren en manschappen met 30 paarden.

De drie regementen vesting-artillerie worden ieder met éene kompagnie vermeerderd en bestaat thans uit 13 kompagniën, bestaande ieder uit 1 kapitein, 3 1ste en 3 2de luitenants, benevens 148 onderofficieren en manschappen, en eene depôt-kompagnie, bestaande uit 1 kapitein, 2 1ste en 1 2de luitenants, benevens 107 onderofficieren en manschappen, totaal 14 kapiteins, 21 1ste en 21 2de luitenants, benevens 2057 onder- en manschappen.

Bij ieder der vier veldkompagniën van het regement rijdende artillerie wordt het getal paarden met 21 vermeerderd. Het getal troepenpaarden bij gemeld korps wordt alzoo 410.

Van de 99 kapiteins der artillerie behooren de 33 oudste tot de *eerste*, de daarop volgende 33, tot de *tweede* en de overige tot de *derde* klasse.

— De *Arnh. Ct.* schrijft, dat de heer *Stieltjes* thans kandidaat voor de tweede Kamer te Amsterdam, de bekende *oud soldaat* is, die sinds 17 jaar de belangrijkste brochures over ons leger, onze verdedigingsmiddelen enz. in het licht gaf. Men zocht dikwijls naar den begaafden schrijver, maar de heer *Stieltjes* wenschte in stilte voor 't Vaderland te arbeiden. Ook in 1850 toen hij om bekende redenen zijn ontslag bekwam, roemde de min. van oorlog zijne verdiensten in de kamer, en bood den *oud soldaat* zelfs het lidmaatschap aan in het comité van defensie. De heer *Stieltjes* wilde echter onbekend blijven, ook zelfs na de hulde door mannen als de kolonels *Knoop* en *Merkes van Gendt* hem gebragt, terwijl onlangs de nieuwe minister van oorlog van hem zeide: „Het is met genoegen dat ik deze gelegenheid aangrijp, om in 's lands vergaderzaal, hulde te brengen aan de groote diensten en kunde van dien schrijver, die, even modest als bekwaam, tot nu toe zijn naam geheim heeft gehouden. Hij is een dergenen die het meest hebben toegebragt om de studie der defensie van ons land aan te wakkeren en toe te lichten." Thans is het te hopen, dat de kiezers van Amsterdam zooveel bekwaamheid, zooveel ijver en zooveel zedigheid zullen weten te beloonen.

— Dingsdag namiddag had er met den trein, welke ten 12 ure van Antwerpen naar Rotterdam vertrekt, te Esschen een schrikkelijk ongeluk plaats. Een wachter werd door den locomotief van dien trein medegesleept, en reden vervolgens verscheidene wagens over hem heen, zoodat zijn ligchaam geheel verbrijzeld werd. De ongelukkige laat eene vrouw met vier hulpbehoevende kinderen achter.

— Met de vorige mail zijn reeds eenige nadere bijzonderheden medegedeeld nopens het afloopen van Zr. Ms. stoomschip *Onrust* in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo. Hoezeer geen der aan boord van dat vaartuig geweest zijnde personen aan het bloedbad is mogen ontkomen, en dus veel van deze zaak voor immer een geheim zal blijven, zijn toch sommige omstandigheden, die eenig licht kunnen verspreiden, medegedeeld door den hadji *Mohamad Taib*, die zich tijdens het gebeurde met de *Onrust* in deszelfs nabijheid bevond.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld mede te deelen het volgende zakelijk overzigt van het door *Mohamad Taib* te Banjermasin verklaarde. Het spreekt echter van zelf, dat, immers voor alsnog, er geene mogelijkheid is geweest om die verklaring aan andere mededeelingen of feiten te toetsen, zoodat voor de juistheid van sommige bijzonderheden niet kan worden ingestaan.

Vooraf herinneren wij, dat deze laatste togt van de *Onrust* het gevolg was van de gunstige rapporten omtrent den afloop van eene vroegere reis op de Boven-Barito (van 16 tot 30 November 1859). Zoowel de kommandant van de *Onrust*, als de 1ste luitenant *Bangert*, waarnemend civiel-gezaghebber te Marhabahan, hadden zulke goede indrukken omtrent de stemming der bevolking en hoofden verkregen, dat tot eene tweede reis werd besloten, met het doel, om van die stemming te trachten gebruik te maken tot het in handen krijgen van een der hoofden van den Banjermasinschen opstand. De gouvernements-commissaris voor de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo had echter den luitenant *Bangert* de meeste voorzigtigheid in zijne aanrakingen met de inlandsche hoofden aanbevolen en hem wel op het hart gedrukt hun geen vertrouwen te schenken, bijaldien van hunne zijde wantrouwen moest worden aan den dag gelegd. Dit gevoegd bij de sedert vele jaren opgedane bekendheid van den luitenant *Bangert* met de bevolking en hoofden van die streken, mag dan ook doen aannemen, dat, tot op het oogenblik dat het verraad werd gepleegd, zich geen enkele omstandigheid heeft voorgedaan, die bij dien officier gegronde achterdocht kon opwekken.

Het verhaal van *Mohamad Taib* luidt in substantie als volgt:

Op den 19den December 1859 ankerde de *Onrust* voor de kampong Loetoeng-toeoor, van waar de luitenant *Bangert* onmiddellijk brieven zond aan de toemenggoens *Soera-pati*, *Roepa*, *Kerta-pati*, *Aria-patie* en *Mas Anoem*, waarbij zij werden uitgenoodigd zich tot hem te begeven. De heer *Bangert* gaf tevens aan *Mohamad Taib* verlof, bij kennissen aan den wal zijnen intrek te nemen, omdat hij daar meer op zijn gemak zou zijn dan aan boord. *Mohamad Taib* begaf zich dan ook op het vlot van een zijner aanverwanten, dat daar in de rivier, op ongeveer 100 vademen van de *Onrust*, rotting laadde.

Vier dagen na het afzenden der brieven van den luitenant *Bangert* kwam daarop antwoord, behelzende dat de toemenggoens *Soera-pati*,

Roepa, Mas Angem en Kerta-patie op Maandag 26 December te Loetong-toeboe zouden komen.

Op dien dag verschenen de drie eerstgenoemden; Kerta-pati en Arid-pati kondem, wegens ziekte, niet komen. Daar het reeds bijkans donker was, kwamen de hoofden dien dag niet aan boord van de Onrust.

Den volgenden morgen ten half acht ure zond de luitenant Bangert den hadji Mohamad Taib naar Soera-pati om hem uit te noodigen aan boord te komen, doch zonder gevolg en slechts vergezeld van zijne zonen. Bij die gelegenheid zou Soera-pati den hadji hebben gevraagd, welke rook dat was, dien hij op het stoomschip zag; waarop deze zou hebben geantwoord, dat het de rook van de kombuis was, en hierop had de toemenggoeng zich twee zoons aan boord begeven, in een djoekong, geroeid door twee man. Dit vaartuig bleef langzijde, zoolang Soera-pati aan boord van de Onrust was.

Intusschen bleven de praauwen, die met Soera-pati de rivieren waren afgezakt en door Mohamad Taib worden geschat op een honderdtal, bewapend, bemand met ongeveer 500 koppen te zamen, op eenen afstand van nagenoeg dertig vademen van het stoomschip liggen. Mohamed Taib zou den heer Bangert hebben doen opmerken, dat al deze praauwen het voorkomen hadden als of men iets kwaads in den zin had, daar zij niet met kadjangmatten gedekt waren. De heer Bangert zou daarop, in tegenwoordigheid van den kommandant der Onrust, geantwoord hebben, dat men in deze streken geen kadjang had en dat het de gewoonte van Soera-pati was om met een ten oorlog toegerust gevolg te reizen. Dit hoofd is ook werkelijk immer van een groot gewapend gevolg vergezeld, wanneer hij de rivier afkomt.

Soera-pati en zijne zonen werden door den luitenant Bangert in de kajuit van de Onrust gebragt, alwaar, in tegenwoordigheid van den kommandant, een gesprek met hen werd gehouden. Na ongeveer een half uur in de kajuit te hebben vertoefd, kwam het gezelschap aan dek, oogenschijnlijk opgeruimd en wel tevreden, en pratende en lagchende. Soera-Pati en zijne zonen verwijderden zich, en de heer Bangert zeide den hadji, dat de andere hoofden op een ander oogenblik zouden kunnen komen.

Mohamad Taib ging daarop ook weder op een vlot te ... om te eten, en verwijderde zich.

Kort nadat hij op het vlot was, ongeveer ten 11 ure, hoorde hij een hevig geweervuur op de Onrust, en zag hij dat eene ledige djoekong langs het schip lag, terwijl aan boord een hevig geschermen met blanke wapens plaats had. Hierop naderden al de overige praauwen, waarvan de bemanning het schip enterde. De praauw van Soera-pati, die zeer lang is en door de menigte van djoekongs de Onrust niet kon naderen, bleef op eenigen afstand den strijd aanschouwen. Mohamad Taib kon echter niet onderscheiden of Soera-pati zelf daarin was.

Het rumoer aan boord heeft geduurd tot 5 ure des middags, toen het schip het zinken nabij was en de Dajaks hetzelve verlieten. Op dat oogenblik vertoonden zich nog vijf Europeanen (Mohamad Taib meent dat het matrozen waren), gewapend met sabels en pistolen, die zij op den vijand afvuurden. Bij het zinken trachtten zij zich door zwemmen te redden, maar ook zij werden gedood.

Na dit bloedbad voer de praauw van Soera-pati de rivier op; of hij zich aan boord bevond is Mohamad Taib niet bekend.

Na te hebben onderzocht of zich nog iemand van de Onrust in leven bevond en na zich te hebben overtuigd, dat allen waren omgekomen, vertrok Mohamad Taib in denzelfden avond naar Banjermasin.

Volgens zijne verklaring moeten op den 26sten en 27sten December de vuren onder de ketels der Onrust nog aan geweest zijn en zou de luitenant Bangert hem hebben doen opmerken, dat men daardoor in een oogenblik strijdvaardig was. Hij weet echter niet, of tijdens de overrompeling van het schip de vuren nog brandden; hij meent slechts als toen den schoorsteen niet te hebben zien rooken.

— Het welgelukken van den stouten aanval op de Onrust geeft reeds, door het verlies van zooveel menschenlevens, een slechten indruk, door het vertrouwen, dat de muiters daardoor op hunne krachten krijgen; zij hebben dan ook in hunnen overmoed niet nagelaten, om onmiddellijk naar de Kapoeas rivier te vertrekken, om hetzelfde lot te doen ondergaan aan den aldaar gestationeerden Gouvernements-sleper, Kapitein van Os, komm. W. Glazer; doch deze heeft, met 18 soldaten, die hij aan boord had, hen flink ontvangen, en met een goed onderhouden vuur eene vreeselijke slagting onder deze overmoedigen aangerigt; vele dooden en gekwetsten zijn bij dezen aanval onder hen gebleven; bovendien heeft hij de voorzigtigheid gehad zijne vuren aan te houden en naar Poeloe Petak terug te stoomen. Kapit. W. Glazer moet in deze een buitengewonen moed hebben aan den dag gelegd. Behalve het afslaan van den vijand, heeft hij ter voorkoming van een mogelijken nachtelijken overval, zijne hem toevertrouwde manschappen niet durven blootstellen en is wijselijk teruggetrokken. Zr. Ms. stoomschip Montrado is dadelijk bij het ontvangen van bovenstaande tijding, met 100 man pas aangebragte troepen en goed voorzien van artillerie, hiervoor expres van Martapoera ontboden en met eenige veldstukken de Doessoen opgestoomd om, na hunne makkers bloedig gewroken te hebben, te trachten de Onrust nog vlot te krijgen.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. 15 m., 3 u.

» Dordrecht naar Rotterdam 10 u. 40 m., 3 u. 20 m.

» Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u. 50 m., 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m. (het laatste alleen naar Antwerpen en Moerdijk).

» Antwerpen naar Breda en Rotterdam 7 u. 45 m.; 12 u. 10 m.; 5 u. 25 m. (het laatste alleen naar Breda en Moerdijk).

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 11 Maart tot en met 17 Maart 1860. ... 7 Mannl. 7 Vrouwel. geslacht.

Van 11 Maart tot en met ... 6 Mannl. 5 Vrouwel. geslacht.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 16. Maart 1860.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van	ƒ 7,20	tot	ƒ 9,50.
Het dito dito Oude witte Tarwe	»	» 10,20	»	» 11,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	» 6,50	»	» 7,30.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 0,00	»	» 0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	»	» 0,00	»	» 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	» 7,60	»	» 7,65.
Een dito pond Boter	»	» 1,00	»	» 1,08.
Zand-Aardappelen (Ned. Mudde)	»	» 2,70	»	» 3,25.
Het 1000 Eiken Telhout	»	» 3,50	»	» 3,75.
Het 1000 Doof Hout				» 2,75.
De 100 Spaanders				» 4,10.
De 100 Struiken				» 4,50.
De 100 Mutsaards	van	ƒ 3,50	tot	» 4,00.

241ᵉ STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

3ᵉ Trekking. N°. 3818, ƒ 5000; N°. 15326, ƒ 1000.

4ᵉ » — N°. 7893, ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 Maart) waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $63^1/_4$; 3 pCt. $76^7/_{16}$, ...; Rusland 5 pCt. $103^3/_4$; dito 1828—29 $102^1/_2$; 4 pCt. 1840 $79^1/_2$; id. bij Stieglitz $79^1/_2$; 5 pCt. 1854 $89^1/_2$; dito 1855 ...; Spanje $41^1/_2$ pCt. $33^{15}/_{16}$, $34^1/_{16}$, 34; 3 pCt. Binnenl. $42^{11}/_{16}$, $43^3/_{16}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $43^1/_{16}$, ...; Oostenr. Metall. 5 pCt. $47^1/_2$, $^9/_{16}$; Zilver Nat. 5 pCt. $53^7/_{16}$, $^9/_{16}$, ...; Zilver 1849—52 69; 2½ pCt. $25^3/_4$.

Advertentiën.

. Op den 29. Februarij 1860, overleed te *Berg*, Provincie *Limburg*, onze geliefde, oudste zoon, de HoogWelGeboren Heer LUDOVICUS PETRUS WILHELMUS JOSEPHUS DE ROY, Rijks-Ontvanger, in den ouderdom van 46 jaren, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der Stervenden.

Breda, 10 Maart 1860.

Mr. J. F. C. J. DE ROY.

M. J. DE ROY, geb. Dauw.

Mogt soms iemand der familie, of eenige der vrienden of kennissen, geene bijzondere mededeeling ontvangen hebben, gelieven zij deze algemeene alsnog als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Uithoofde van buitenlandsche betrekkingen wordt deze kennisgeving eerst heden gedaan.

. Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 75 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, de WelEdele Gestrenge Heer Mr. PAULUS GOUVERNEUR, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, enz.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere Kennisgeving voor Familie en Bekenden.

BREDA, 12 Maart 1860.

Departement *Breda* der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen te *Breda*.

VOLKSVOORLEZINGEN over natuurkundige onderwerpen door den Lector VAN DISSEL, op 19 *Maart*, 9 en 30 *April* 1860, telkens des avonds ten 7 ure, ten huize van den Heer SPRENGERS op de Groote Markt te *Breda*.

KOSTELOOS,
ingevolge vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, dd. 16 December 1859.

Bij behoorlijk geregistreerd vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda* van den dertienden Maart 1800 zestig is, ten verzoeke van ADRIAAN NAENEN, arbeider, wonende te *Etten*, HENDRIK OOMEN, zonder beroep, thans bevindende in het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te *'s Bosch*, ter zake van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

BREDA, *De Procureur des Eischers*,
den 14. Maart 1860. Mr. CHARLES VAN DAM.

. De geverifieerde SCHULDEISCHERS in den gecedeerden boedel van Mejufvrouw C. E. M. VAN LANGEN, Weduwe J. J. HERMANS, te *Breda*, worden met deze opgeroepen, om op *Vrijdag den* 30. *Maart* 1860, des voormiddags ten 10 ure, te verschijnen in de Raadkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, ten einde, des verkiezende, tegenwoordig te zijn bij het afleggen der rekening en verantwoording van den ondergeteekende, die inmiddels ter Griffie ter visie zal liggen.

BREDA, *De Curator in voormelden boedel*,
den 17. Maart 1860. Mr. A. G. KLEIJN.

A Vendre d'occasion trois voitures de remise:

2 CHAR-A-BANCS et 1 PHAITON-BRAK. Pour les renseignements s'adresser chez H. W. ... à *Breda*.

. De ondergeteekende, — gelezen hebbende de Advertentie voorkomende in de *N. R. Courant* van 10 dezer, onder N°. 2888, geplaatst door den Heer P. J. KOCKEN, particulier alhier, waarbij ZEd., ten gevolge van den op 21 Februarij jl. ten zijnent plaats gehad hebbenden brand, de ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ tegen BRANDSCHADE, gevestigd te *Zutphen*, o. a. aan een ieder aanbeveelt, als zijnde het ZEd., niet alleen door de spoedige opneming der schade, verrigt door den Agent te *Raamsdonk* en den Correspondent te *Breda*, maar tevens door de spoedige uitbetaling en loyale handelingen, welke ZEd. te dier zake heeft ondervonden, gebleken, dat deze Maatschappij in alle opzigten ruimschoots aan hare verpligtingen voldoet, — neemt naar aanleiding daarvan de vrijheid zich, als Correspondent der voorzegde Maatschappij voor *Breda* en omstreken, wier premiën zeer matig zijn gesteld, bij het Publiek minzaam aan te bevelen.

Breda, 17 Maart 1860. — J. G. BLAESER, Hoek St. Janstraat, A, 488.

LEES HIER GROOT NIEUWS!

GUANO.

De ondergeteekende heeft de eer het Publiek te berigten, dat hij de eenigste AGENT is, die gelast is met den verkoop van den **OPREGTEN GUANO**, van eerste kwaliteit, der Eilanden van den Stillen Oceaan.

Het is reeds door proefnemingen, welke men er in Julij 1859 op de Rapen mede gedaan heeft, bewezen, dat hij zoo goed is als de beste van Peru, en om er verdere inlichtingen over te bekomen vervoege men zich bij den ondergeteekende.

Mijne prijzen zijn als volgt:

18 francs per 100 kilos voor de Landbouwers.

15½ francs per 100 kiloos, in zakken, als men met partijen neemt van 5,000 kiloos of meerder.

Voor den GUANO van andere Eilanden, ook van eerste kwaliteit, maar welke tot heden hier nog niet beproefd is geweest, zijn de Prijzen als volgt:

27½ francs per 100 kiloos voor de Landbouwers.

24 francs per 100 kiloos, in zakken, als men met partijen neemt van 5,000 kiloos of meerder.

Comptante betaling.

Deze soorten van GUANO zijn ook allerbest voor de Weilanden en Klaverlanden.

Ik moet ook waarschuwen, dat indien hij mijne GUANO vervalscht, die ze met partijen neemt om uit te verkoopen, dezelve niet meer bekomen zal.

A. SAPORTAS,
Kantoor Brilstraet, N°. 380, te Antwerpen.

Franco Schrijven. — ZEGT HET VOORT.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN*.

De RENTMEESTER der gezegde Domeingoederen, voor het Rentambt *Zwaluwen*, zal, op *Woensdag den 18. April* 1860, voormiddags ten 9 ure, ter Herberge van W. M. VAN DIJK te *Hooge Zwaluwe*, in het openbaar, voor het Saizoen van 1860,

VERPACHTEN:

Ruim 64 Bunders HOOI- en 7½ Bunders WEILAND, in onderscheiden Polders onder *Zwaluwen*.

Zwaluwen, 7 Maart 1860. — *De Rentmeester voornoemd*, J. G. BECKING.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

De Notaris DAAMEN, te *Tilburg*, zal voor de Erven van den HoogGeboren Heer A. W. GRAVE VAN HOGENDORP in den zomer van 1860, op nader te bepalen dag en plaats, in het openbaar *VERKOOPEN*:

De aanzienlijke LANDGOEDEREN, genaamd *de Hollandsche en Belgische Nieuwkerk*, met eene wildrijke JAGT, gelegen onder de Gemeenten *Goirle* en *Poppel*, waaronder een BUITENVERBLIJF met HEERENHUIZINGE, eene RENTMEESTERSWONING, eene kapitale BOUWHOEVE en uitgestrekte HAKHOUT- en DENNENBOSSCHEN, gelegen nabij den Straatweg van *Tilburg* op *Turnhout*, te zamen groot ongeveer 180 bunders.

. K. H. BODE, Notaris te *Princenhage*, zal, op den 29. *Maart VEILEN*, en op den 12. *April VERKOOPEN*, telkens des avonds ten 7 ure, in de *Groote Zwaan* te *Princenhage*:

1°. *Koop*. Een HUIS, PLEIN, ERVE en TUIN, genaamd *DE GROOTE ZWAAN*, waarin thans de zaak van Koffijhuis met Stalhouden gedreven wordt, met afzonderlijk Bovenkwartier. Het Bovenkwartier is te bezigtigen Woensdags van 1 tot 3 uur, mits belet vragende. Sectie O, N°s. 422 en 564, groot 4 roeden, 64 ellen.

2°. *Koop*. Een GEBOUW met Bovenhuis en ruime Plaats, Sectie O, N°. 422, groot 1 roede, 64 ellen, thans gebezigd wordende voor Koetshuis.

3°. *Koop*. Een GEBOUW, thans dienende voor Paardenstal, met ruime Plaats, Sectie O, N°. 422, groot 94 ellen.

. Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van de gezamenlijke Erfgenamen van wijlen Mejufvrouw M. VAN DE GOORBERGH, op *Donderdag den 22. Maart* 1860, des avonds ten 7 ure, in het *Vlaamsch-Koffijhuis* bij Mejufvrouw de Wed^e. JONKERS te *Breda*, finaal *VERKOOPEN*:

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Boschstraat te *Breda*, Kadaster Sectie B, N°. 156, groot 38 ellen.

In gebruik te aanvaarden met het geven van den slag.

Ingezet op *f* 1350,—.

Een perceel puik BOUWLAND, gelegen in het Hooghout onder de Gemeente *Teteringen*, Kadaster Sectie D, N°. 291, groot 1 bunder, 40 roeden, 50 ellen.

In gebruik te aanvaarden met 11. November 1861, als zijnde tot dien tijd verhuurd aan *Adr. van de Goorbergh* voor *f* 57.— 's jaars, welke huur ten voordeele des Koopers komt van af 11 Mei 1860.

Ingezet op *f* 2000,—.

Revalenta Arabica.

Mijn Kindje kon, toen het 2 à 3 maanden oud was geworden, niets meer inhouden; pap en zog, ja alles verzuurde, zoodat het geheel uitteerde en men niets anders dan zijn dood voor oogen zag. Door het gebruik der **REVALENTA**, die ik bij den Heer T. UHLENBROEK, in het Verkoophuis te Utrecht, gekocht heb, is hetzelve thans geheel genezen en mankeerd niets meer.

De heilzame werking der **REVALENTA** bleek nog sterker toen ik kort geleden het gebruik daarvan gedurende eene week staakte; het Kindje begon op nieuw te sukkelen en herleefde oogenblikkelijk, zoodra het zijne **REVALENTA** weder kreeg.

Utrecht, — HENDRIKA VAN DOORN, Huisvrouw van P. TUKKER.

Gedurende jaren heb ik vreeselijk aan de borst gesukkeld; eindelijk gebruikte ik tegen mijne borstkwalen de **REVALENTA ARABICA** van BARRY DU BARRY & Co., welke ik in het Dépot van het Verkoophuis te Alkmaar, bij den Heer J. BRONGERS Gzn., gekocht heb. Sedert is de borst veel ruimer, de ademhaling gemakkelijker en mijn gestel veel sterker en gezonder, weshalve ik het gebruik der **REVALENTA** gerust kan aanbevelen.

Broek op Langendijk. — ARIE BALDER, Czn.

Du Barry's Revalenta

is een zacht, ontwikkelend middel, dat alle irritatie tegengaat in de vochten voorhanden scherpte en bederf verwijdert, de ingewanden versterkt en de noodige afzonderingskracht geeft, waardoor de sappen gezuiverd en het geheele ligchaam gezond wordt.

Borst-, Maag- en Onderhuikskwalen.

diarrhaea, opgezetheid, spanning en slechte spijsvertering, maagdrukking, winden, pleuris, loomheid, vergroeidheid, slijm, verzwakking, lusteloosheid, verhardingen, verstoppingen en alle andere daaruit voortkomende ziekelijke toestanden geneest het zeker en op de eenvoudigste wijze ZONDER MEDICIJNEN en ZONDER KOSTEN.

Als voeding voor kleine kinderen is zij ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding der melk. Zij verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen. Alle Moeders raden wij aan het REVALENTA-BOEKJE te lezen, dat ze om niet in het VERKOOPHUIS krijgen kunnen.

De prijs der REVALENTA is: 87½ Ct., *f* 1.72, *f* 2.50, *f* 8, *f* 16. Dubbel geconcentreerde kost *f* 4, *f* 7, *f* 16, en 28.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus tot waarborg der echtheid door F. VON WINDHEIM en C^o., VERKOOPHUIS, geteekend is.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Henri Sprengers.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
» M. Janssen, Soomers.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Maas.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	

En in de andere Steden bij de bekende Dépôts.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.